Talousvaliokunta
00102 EDUSKUNTA
TaV@eduskunta.fi

ASIA: Hallituksen esitys (HE 72/2023 vp) biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muuttamisesta

Ympäristöministeriön kirjallinen lausunto eduskunnan talousvaliokunnalle

Ympäristöministeriö kiittää talousvaliokuntaa mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä koskien biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muuttamista.

Käsiteltävänä oleva hallituksen esitys koskee nykyiseen lakiin sisältyviä viittauksia sekä siihen sisältyviä säännöksiä jätteistä ja tähteistä, biologista monimuotoisuudesta sekä kasvihuonekaasupäästövähennyksistä. Esitys liittyy EU:n uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan energian edistämisestä annetun direktiivin (EU) 2018/2001 (RED II) täytäntöönpanoon Suomessa. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2024 alusta.

Esityksen mukaan lakiin lisättäisiin viittaukset lakiin sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta. Viittaukset ovat tarpeellisia, jotta biokaasutoimijat voisivat hakeutua kestävyysjärjestelmän piiriin osoittaakseen lämmitys- ja työkonekäyttöön tarkoitetun biokaasun kestävyyden. Viittaus vahvistaa myös muuten toiminnanharjoittajan asemaa.

Lisäksi esityksen mukaan tehtäisiin tarvittavat muutokset lakiin RED II-direktiivin kansallisen täytäntöönpanon varmistamiseksi. Tehtävät tarkennukset koskevat jätteiden ja tähteiden kestävyyskriteerejä sekä ruohoalueen monimuotoisuuden määritelmää. Lisäksi tarkennettaisiin laitoksen toiminnan aloittamisajankohtaa, joka on tarpeen päästövähennysten tason määrittämiseksi. Nämä muutokset korjaisivat ne ongelmat, jotka on tuotu esiin keväällä 2023 Euroopan komission perustelussa lausunnossa RED II-direktiivin toimeenpanosta Suomessa.

Ympäristöministeriö pitää nyt esitettyjä muutoksia kestävyyslakiin perusteltuina ja tarpeellisina. Esityksen vaikutustenarviointiosiossa todetaan, että esityksellä voi olla vähäisiä välillisiä ympäristövaikutuksia. Ympäristöministeriön käsityksen mukaan välillisiä myönteisiä vaikutuksia voi seurata ainakin siitä, että biokaasutoimijoiden asema esitettyjen muutosten ja viittausten johdosta selkiintyy. Toisaalta kestävyyden osoittaminen aiheuttaa biokaasutoimijoille kustannuksia varsinkin järjestelmän käyttöönottovaiheessa mutta myös sen jälkeen. Ruohoalueiden määrittelyyn voi myös liittyä ympäristövaikutuksia esimerkiksi sen seurauksena, että pinta-aloihin tulee muutoksia tarkemman määritelmän seurauksena.